

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 5. Quodnam, & quotupliciter dicatur quis deprehensus in flagrante, & num contra eum procedi possit non servato juris ordine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

5. Quinto, ut non requiratur sententia condemnatoria ad pœnam; sed sufficiat, ut Bossi *iii. quomodo proced. in crim. not. n. 16.* Passer. *l. c. n. 12.* & alii apud Wiestn. & Reiffent. *n. 259.* loco illius præceptum Judicis pœnam reo dictantis, multoque minus requiratur, ut sententia hæc proferatur in scriptis cum aliis juris solemnitatibus; Gl. *in c. fin. de sent. & re jud. in 6. v. illustrum.* & *ibidem Franc. n. 6. limit. 9.* Innoc. *in c. ex parte. il. 1. de V. S. n. 1.* Farin. *l. c. q. 21. n. 115.* Gomez. *l. c. n. 45.* Reiffent. *h. r. n. 258.* Requirit tamen sententiam declaratoriam notorietatis delicti, (intellige, etiam si nulla adsit sententia condemnatoria ad pœnam, dum reus negat, delictum esse notorium, docent Passer. *l. c. Covar. in c. Alma, p. 1. §. 2. n. 2.* Farin. *l. c. n. 116.* Clar. *§. fin. q. 9. n. 8.* apud Wiestn. *l. c. quin & Clar. ibid. Fagn. in cit. c. vestra n. 96.* apud Reiffent. *n. 259.* asserunt, quod, quidquid sit de jure, consuetudine observari, etiam in notoriis ferri sententiam, quod de sententia condemnatoria intelligere videntur.

6. Sexto, effectus notorii est, quod in notoriis non admittatur recusatio Judicis tanquam suspecti. *C. proposuit, de appell. si pœna pro delicto, jure vel statuto aut consuetudine determinata est; secus, si indeterminata, seu arbitrio Judicis relicta; cum in ejus arbitrio commissis saepe rationabiliter possit esse suspectus, ne inordinato affectu ductus pronunciet pœnam æquo graviorem, ac illa possit reculari.* Wiestn. *n. 12.*

7. Septimo, quod non concedatur appellatio, (intellige, ab intimatione seu dictatione pœnæ à Judice facta) sed ea non obstante, Judex procedere possit ad executionem pœnæ. *C. cum sit. §. fin. c. pervenit, c. consuluit. c. proposuit, de appell. eò, quod in notoriis Judicis pronuntiatio juris sit potius executio, quam sententia; Specul. l. c. §. 8. n. 15.* Clarus *l. c. q. 74. n. 2.* Gomez. *n. 47.* Reiffent. *num. 260.* Wiestn. *n. 12.* quod tamen ipsum limitandum est ita, ut appellatio locus esset ad pronuntiationem Judicis, si in ea non fieret expressa mentio notorietatis, item à sententia declaratoria notorietatis criminis, dum essent, quæ eam tollerent aut obfuscarent; v. g. dum confessus crimen confessionem suam in appellatione diceret erroneam, non spontaneam, sed metu extortam, uti & si appellatione interposita, Judex, ad quem inhibuisset, ne Judex, à quo procederet ad executionem, recurrere potest pro executionis intimatæ revocatione ad Judicem, ad quem fundamentum hujus limitationis est, quod, ut ait Papa *cit. c. consuluit, de appell. multa dicuntur notoria, quæ non sunt.* Unde etiam cum Salycet. *in L. ea, qua. c. de accus. num. 93.* Fagn. *in c. vestra de cobab. Cler. cum mulier. n. 102.* & Claro *l. c. q. 9. n. 5.* aliique passim monent Judices, ne delicta temerè asserant notoria, honestiusque acturos, si, quantumcunque delictum videatur notorium, super ejus tamen notorietate quam plurimorum commode possunt, testium depositiones recipiant, & citatione monitioneque omissa, non facile ad condemnationem, executionemque procedant, ne se periculo statutz pœnæ depositionis ab officio exponant, si de notorio nequeant docere; ita Wiestn. *h. r. n. 14.*

Quæst. 5. Quando nam & quotupliciter dicatur quis deprehensus in flagrante, & num contra eum procedi possit, non servato juris ordine.

R. Resp. Ad primum: In flagrante deprehensus dicitur delinquens, si in actu ipso deli-

Re. P. Lemr. Jur. Can. Lib. V.

cti, v. g. actualis fornicationis, furti &c. deprehenditur; idque vel ab ipso Judice extra judicium, aut exercitium jurisdictionis; cum v. g. monitus, Titium tali die & loco delictum committere, assumptis secum testibus, illuc accedit, & deprehendit illum in actu delicti; vel sedens pro tribunali, aut aliàs jurisdictionem exercens, adstantibus aliis, ipse cum aliis evidenter advertit, ab aliquo committi crimen; v. g. testem in judicio falsum deponere, Advocatum prævaricari; vel alium audit blasphemantem! vel denique ab ipsis ministris justitiæ, aliisve deprehensus, statim ad Judicem ducitur.

2. Resp. Ad secundum: Contra talem quoque procedi posse non servato, saltem in omnibus, juris ordine, habet communis, ut ait Reiffent. *h. r. num. 268.* eò quod, ut Gl. *in c. cum non ab homine. de judic. v. deprehensus;* in flagrante deprehensus æquiparetur delinquenti notorio, quamvis non in omnibus; dum non pati modo in memoratis tribus casibus procedi queat, sicuti in delicto notorio, nimirum nullo ex iis, quæ alias in ordine juris circa eum servari debent, servatò; nam licet, dum in oculis ipsis Judicis versantis in exercitio jurisdictionis, & præsentia plurimum circumstantium opus non sit accusatione aut denunciatione; neque productione & examine testium, aliave probatione vel termini ad se defendendum assignatione, neque etiam condemnatione per sententiam propriè talem prolatam cum aliis solemnitatibus juris, sed pœna imponi possit per simplex decretum vel præceptum. Quod idem dicendum videtur de secundo; eò quod talis Judicis, etiam extra judicium versantis, & ab eo ad hoc assumptorum testium ocularis inspectio actu delinquentis circa aliud eorum examen inducat probationem criminis evidentem, & sufficientem ad causæ decisionem; procedendumque ad pœnæ inflictionem, ut Specul. *l. c. n. 12.* Salycet. *n. 91.* Farin. *q. 21. n. 158.* Gomez. *l. c. c. 1. num. 48.* apud Wiestner. *num. 16.* His non obstantè, quod, ut Idem ait, nimirum, quod, si in hoc casu deprehensus seu reus neget delictum, aut illud in conspectu judicis commissum, punitionem non præcitantam; sed recipiendas delicti probationes; cum non appareat, qualiter reus verosimiliter, aut etiam rationabiliter id negare possit. Unde potius tali negatione tanquam frivola contempta sine ulteriore probatione ad punitionem delicti progredi posse videtur. Nihilominus quoad tertium, dum delinquens non à Judice, sed à ministris justitiæ, aliisque deprehensus, ductus ad Judicem est, recipiendi sunt testes super delicto, & apprehensione in flagrante, examinandusque ipse reus; & si delictum simpliciter sine ulla excusatione, & defensione fateatur, pœna ei secundum facti & personæ qualitatem decernenda; si verò defensionem aliquam adferat, quæ pœnam excludat vel diminuatur, v. g. quod ad sui defensionem occiderit alium, quod rem subriperit in compensationem crediti, quod alià viâ consequi non potuerit, terminus ad exceptionis suæ probationem ei prorogandus. Si denique nihil ad sui defensionem asserat, sed purè delictum negat, repetendi sunt testes, & siquidem ab eis convictus plene, deveniendum ad pœnam infligendam. Ita fere Wiestner. *n. 17.* de cætero, ut idem *n. 18.* an in flagrante deprehenso, postquam delictum extra, vel in tortura confessus, aut de eò legitime convictus, pœna infligi possit, sine prævia sententia controvertunt, Abb. affirmante hoc ipsum. Glor. *in L. §. Crus fustium, v. ead. ff. de his, qui infam. notant.* & Covar. *in c. alma mater. de sent. excom. in 6. p. 1. §. 1. n. 9.* sic in plerisque locis

locis observari attestante, Claro tamen *l. c. n. 4. Farin. n. 153.* exigentibus sententiam tamen sine solennitatibus in iure præscriptis prolatam sive decretum de pœnæ executione, à quo tanquam juris executione appellationem negant, sed tantum ab excessu pœnæ iudicis arbitrio infligendæ.

Quæst. 6. Accusatio qualiter definiatur?

R Esp. Accusatio propriè, prout hic accipitur pro actione criminali, definitur, quòd sit criminis alicujus ad iudicem competentem legitimè facta delatio vindictæ publicæ causâ, ita ferè ab omnibus communiter dicitur, *L. 9. L. 16. L. 20. C. de his, qui accus.* Dicitur primò: *criminos delatio*: in quo adhuc convenit cum actione civili, quæ & ipsa accusatio civilis dicitur, *L. 4. C. de edendo.* possunt enim crimina non tantum criminaliter, sed & civiliter deduci in iudicium, & institui circa illa actio. §. *in summa, Inst. de iure jurando.* quamvis, qui aliàs in causis civilibus dicitur simpliciter actor, in criminalibus dicitur accusator, *L. cum prior. ff. de iudiciis.* Laym. *L. 3. tr. 6. c. 1.* convenit item cum denunciatione, cum & per hanc crimen deferatur ad iudicem; differt tamen per hoc ab inquisitione, utpote quæ sit ab ipso iudice ex officio illius; accusatio verò ad instantiam inchoatam. Dicitur secundò: *ad iudicem competentem*, qualis de iure civili in criminalibus non est Magistratus municipalis, sed qui jurisdictionem criminalem vel merum imperium habet. Lauterb. *in ff. de accus.* & quidem in eo loco, ubi accusatus seu reus habet domicilium sive originis, sive habitationis, *L. 1. & 2. C. de iurisd.* & ibi Brunnem. *L. 1. C. ubi de crim. mer. p. 5. dec. 299.* vel ubi deliquit, *cit. l. 1.* quem locum delicti forum principaliter dicit Carpz. *q. 110. n. 47.* vel forum sortitur de consuetudine, ubi reperitur. Lauterb. Dicitur tertio: *legitimè facta*: quo verbo continentur omnia, quæ ad ejus formam requiruntur. De quibus *quæst. seq.* Dicitur quartò: *publica vindictæ causâ*, ut nimirum ob bonum publicum, ad terrorem & exemplum aliorum reus puniatur publicè pœnâ temporali, aut pecuniaria sive applicanda, vel privatione dignitatis, officii, beneficii, atque ita licet per hoc non differat ab inquisitione, differt tamen ab actione seu accusatione civili, quæ non ad vindictam publicam, sed solum ad commodum & satisfactionem accusantis, alteriusve injuriam vel damnum passî intentatur.

Quæstio 7. Quæ forma accusationis criminalis instituenda?

R Esp. primò de iure communi ad formam accusationis (sive accusator sit advocatus fisci, sive privatus) requiritur, ut fiat in scriptis *L. 3. ff. h. r. ant. offeratur. c. de lite cont. can. 1. caus. 2. q. 8.* atq; ita hodièdum accusatores & reos solere petitiones, & intentiones suas in scriptis offerre, ait Lauterb. *ad ff. h. r. §. 15. in fine.* idque tum, ut constet, quid accusator probare debeat, & ut nihil mutari possit, si videat se in probatione deficere. *Less. l. 2. de iust. c. 30. n. 2.* in fine. Pirh. *h. r. n. 2.* tum ut iudex, qui sententiam conformiter allegatis in accusatione formare debet, eam faciliùs, & sine errore concipiat. Nihilominus vigore hodièrnæ consuetudinis, in levibus delictis necesse non esse, ut in scripto fiat accusatio, facile asserunt DD. & in specie Sanch. *L. 6. conf. d. 50. n. arg. L. levia. ff. h. r.* sed ut etiam in gravibus possit fieri sine scriptura, vivâ voce, testantur Clarus *§. fin. q. 12. n. 6.* Salycet. *in l. penultima c. h. r. Azor. p. 3. l. 13. c. 19.* Pirh.

l. c. Reiffenst. h. r. n. 6. idque secundum Constit. Carol. V. *n. 89.* teste Lauterb. *l. c.* modò tamen accusatio oretenus prolata statim per notarium seu actuarium publicum, in scriptis redigatur, *Quin &* ut idem cum Carpz. *pr. crim. q. 106. n. 77. ait,* quòd in foro Saxonico & Wirtembergico litium abbreviandarum causâ accusator & reus regulariter viva voce accusare & se defendere jubeantur. Ubi verò delictum per libellum accusatorum ab accusatore in iudicium deferendum, ut is tanquam ineptus ex officio iudicis rejici non possit aut debeat; in eo exprimi debet nomen iudicis, ut appareat, num competens sit; cum si talis non sit, processus ab eo institutus latæque sententia sine nulla, juxta *L. 1. C. l. fin. c. si non compet.* Item nomen accusatoris & accusati *L. 3. ff. h. r.* ut constet, num sint legitimi seu tales, qui accusare & accusari possunt. Item species delicti, ut iudex pro qualitate illius pœnam statuere possit, *cit. l. 3.* Item accurata facti narratio, secundum omnes circumstantias, nimirum quoad personas complices, locum, certumque tempus, puta anni, mensis, *can. fin. §. libellorum caus. 2. q. 8. & L. libellorum 4. h. r.* ita ut si unum ex his omisum, libellus tanquam vitiosus rejiciendus. *Gail. L. 1. obser. 64. n. 9. & seq. Clar. L. 5. ff. fin. 4. 12.* hæc omnia de substantia accusationis esse dicens. Idque ex ea ratione, tum ne accusatio reddatur vaga, & obscura; tum ne accusato adimatur occasio facilius se defendendi, dum nimirum difficulter probare posset negativam, ita determinatam ad locum & tempus certum, nec testes convincere falsitatis; tum etiam, ut iudex videre possit, num crimen & accusatio sint præscripta. Regulariter tamen opus non est, ut exprimatur hora aut dies, *L. 3. ff. h. r.* Lauterb. *§. 16.* Reiffenst. *h. r. n. 9.* nisi tamen, ut iidem cum Farinac. *de reorum defens. 3. c. 3. n. 7.* dicta expressio diei & horæ nisi accusatori facilis, & accusato utilis & necessaria sit, eò quòd exinde defensionem sui deducere velit, & possit; v. g. ostendendo se illa die aut hora in illo loco non fuisse; ac proinde accusatus illam expressionem exigeret: ut etiam quia contingere posset, ut valor processus ab illa die dependeret, dum v. g. iudex ea die fuisset suspensus ab officio, vel accusator inimicus accusati, vel quia delictum ratione diei, in quo commissum esset, specialiter punibile. Lauterb. *in ff. h. r. §. 15.* Secundò de iure communi requiritur inscriptio seu subscriptio accusatoris, quâ is subscribat in pœnam talionis, obligando se ad crimen à se objectum probandum, vel si in probatione deficeret, ad subeundam pœnam eandem, quam reus subiturus sit, si delictum probetur, *c. super his, h. r. can. 2. & 4. caus. 2. q. 8. L. fin. c. h. r. L. ult. c. de accus. & ibi gl. v. vinculum inscriptionis.* Sicque iure veteri Romano accusatores statim libello oblato subscribebant, sic statutum ex ea iustissima ratione, ut refrænaretur temeritas facili profilitentium ad accusandum, dum sciebant, accusationem calumniosam seu falsam non fore inultam, *L. ficuti ff. de accus.* Verùm hodièdum hæc inscriptio solennis (salkem in iudicio & foro sæculari) per non-usum seu desuetudinem est abolita, & pœna talionis in pœnam arbitrariam commutata, ne hominibus ab accusando deterretis propter onus illud probandi sub tali periculo subeundum, delicta manerent impunita. *Clar. l. 2. c. 9. n. 9. Gail. l. 1. de pace publica. c. 9. n. 3. Covar. Var. resol. l. 2. c. 9. n. 9. Felin. in cit. c. super his, n. 5. h. r. Pirh. h. r. n. 2. Gondel. de iure novo l. 1. c. 14. v. quod dixi. Lauterb. ad ff. h. r. §. 17.*

Ubi